

TARRACO VIVA

Foto : Manel R. Granell
Festival Tarraco viva

PROGRAMA 2010

AVANÇ

PROGRAMA D'ACTES

NOVETATS TARRACO VIVA 2010

Cultura en temps de crisi ...

Malgrat els avenços que en matèria d'accés a l'ensenyament s'ha fet en el nostre país, i tal com ja advertia Guglielmo Cavallo, la immensa majoria dels ciutadans de les nostres societats, romanen encara avui dia, allunyats del coneixement de la **HUMANITAS**, la cultura i la saviesa dels clàssics grecs i llatins.

La gran influència de la cultura clàssica en el nostre present com a societat, és tan evident com que ara mateix esteu llegint aquest text en un llatí evolucionat; el català.

El festival Tarraco Viva ha intentat des de les primeres edicions no quedar-se només en els aspectes més cridaners de la civilització de l'antiga Roma, com podrien ser les legions o els combats de gladiadors. Hem intentat ja des de les primeres edicions tractar temes com la vida quotidiana, la religiositat, la gastronomia, el dret, la política, etc. També hem anat tocant temes relacionats amb la cultura de la Roma antiga. Creiem però que no és suficient.

Ara encetem un nou camp d'activitats que anirem ampliant en successives edicions, l'hem anomenat **HUMANITAS**. Es a dir, allò que fa referència a la cultura clàssica com a motivador d'un concepte més elevat de la persona humana.

Així en cada edició anirem tractant de divulgar temes relacionats directament amb la cultura clàssica; literatura, pensament, art i arquitectura, etc.

En temps de crisis la cultura ens pot ajudar a pensar i repensar la nostra situació tant personal com social. En una entrevista a la filòsof israeliana Idith Zertal aquesta pensadora diu "Pensar es un diálogo constante entre ti y tú mismo que debe ser recomenzado cada día como si fuera nuevo. Porque ese ejercicio de pensar y repensar es el único que hará a nuestro planeta humanamente habitable".

PROJECTE HUMANITAS **novetat 2010**

La cultura de l'antiga Roma

Pensament: Sèneca filòsof

Selecció de textos i introducció a càrrec de Noemí Montcunill (Fundació Bernat Metge)

Una introducció a la figura d'aquest literat, polític, educador i pensador romà, nascut a la Colonia Patricia Corduba. Ens centrarem una mica en divulgar la seva vessant de pensador, deixant per a una edició posterior la seva vessant com a literat i escriptor teatral.

Sapientia, quae sola libertas est.

La saviesa, que és la única llibertat.

Labor optimos citat .

El treball reclama els millors.

Sèneca

La proposta de divulgació que realitzem és una sèrie d'accions divulgatives una mica especials.

- Edició d'aforismes de Sèneca que editarem en els bitllets d'autobusos de l'EMT durant els dies del festival
- Edició d'aforismes i pensaments en samarretes editades expressament.
- Edició de plafons exteriors amb idees i escrits d'aquest pensador romà

Literatura: Marcial, epigrames, crítica social i vida personal.

Selecció de textos i lectures a càrrec de Juan González Soto (professor de literatura hispànica)

Una sèrie de lectures d'alguns dels epigrames escrits per aquest literat nascut a *Bilbilis* (l'actual Calatayud), amic d'emperadors i artista de cort però també client d'homes poderosos, satíric i divertit.

Art i arquitectura: Els Fòrums Imperials de Roma

- Exposició i conferències en col·laboració amb el Musei dei Fori Imperiale de Roma

- Exposició divulgativa sobre que eren, qui els va fer construir i les seves funcions. Els aspectes artístics i arquitectònics etc.. Un dels principals monuments de la Roma clàssica en una exposició divulgativa que esperem ens apropi a aquesta vessant de la cultura romana.

Llibres i transmissió de la cultura: La Biblioteca d'Alexandria, el Google de l'antiguitat

- Tallers, conferències i exposició divulgativa

El primer autor antic en mencionar que existia a Iberia un lloc i un port amb el nom de *Tarrakon* va ser Eratòstens de Cirene, un famós geògraf i astrònom hel·lenístic del segle III aC. Eratostens era sens dubte un dels grans savis del món antic. Ell va definir els paral·lels i meridians terrestres i va ser l'home que va mesurar per primer cop la circumferència del globus terraquí. Eratostens reuní tots els coneixements sobre el món en una obra titulada *Geographica*, una descripció de tota la *oikoumene* o món conegut revisant tota la documentació disponible de la seva època i eliminant els relats mítics i les fàbules poètiques.

Però Eratostens vivia a la ciutat d'Alexandria a Egipte i mai havia estat a Iberia. Com va poder saber que existia en aquesta terra llunyana d'occident un port i un petit lloc anomenat *Tarrakon*? Doncs simplement consultant les obres dipositades en una institució de la que ell va ser el tercer director: la gran Biblioteca Real d'Alexandria, on es custodiaven tot tipus d'obres, entre elles la pràctica totalitat dels periples i llibres de viatges fins aleshores produïts. La Gran Biblioteca tenia al segle III aC, aproximadament uns 448.000 rotlles o *volumens* conservats, reunint així una gran part de tota la saviesa de l'Antiguitat.

TARRACO VIVA ON TOUR novetat 2010

Aquest any encetem una col·laboració especial amb el recentment creat Consorci per a la promoció de Tàrraco i el Patronat de Turisme de Tarragona. Per aquesta edició hem pensat en realitzar una gira amb una síntesi d'algunes de les activitats que es duran a terme durant el festival. Aquesta gira es realitzarà abans del festival i recorrerà les següents poblacions:

- Altafulla
- Constantí
- Roda de Barà
- Tarragona

L'objectiu del projecte és donar a conèixer el festival i començar a crear l'interès per que en un futur (properes edicions), aquestes localitats siguin també seus d'activitats del festival. El projecte de col·laboració doncs, vol ser un primer pas per un futur amb més participació del territori de l'antiga Tarraco en el marc del festival.

PROJECTE CERTAMINA novetat 2010

El projecte *Certamina* és una proposta innovadora que es desenvoluparà des de setembre de 2010 a maig de 2011, que neix de Tarraco Viva i coordinarà l'Oficina del Festival i que porta les seves propostes i les seves activitats més enllà de les dates estrictes de celebració del Festival.

Una proposta adreçada als IES de Tarragona, amb la que, després d'un treball de documentació i aprenentatge els alumnes de 4art d'ESO /1er BAT realitzaran una activitat de reconstrucció històrica que reflecteixi un element de la vida a l'antiga Roma i que formarà part del programa oficial del Festival Tarraco Viva

Calendari del projecte.

Al setembre s'obrirà la inscripció dels centres escolars interessats en participar

Durant el primer i el segon trimestre escolar els alumnes elaboraran un projecte que hauran de presentar a finals del segon trimestre (març - abril 2011)

En el marc del Festival Tarraco Viva 2011 es donarà a conèixer el projecte guanyador

El projecte guanyador s'haurà de convertir en una activitat de reconstrucció històrica que serà representada en el Festival Tarraco Viva 2011

El Jurat

El Jurat estarà format per representants de l'àrea de Patrimoni Històric de l'Ajuntament de Tarragona, de la organització del Festival Tarraco Viva, dels grups de reconstrucció històrica de Tarragona i de la comunitat educativa.

Premi

El Festival Tarraco Viva dotarà econòmicament al projecte escollit per tal que es pugui dur a terme i sigui representat en l'edició de Tarraco Viva 2011

ROMA EN IMATGES novetat 2010

Projeccions audiovisuals

Aquest any projectarem documentals d'història del món antic, a espais oberts vinculats al patrimoni monumental de la ciutat.

En col·laboració amb *History Channel* (Canal Historia) **Institut d'Arqueologia Clàssica de Catalunya** i el **Festival Internacional de cinema arqueològic del Bidasoa**

Data	28 i 29 de maig
Lloc	Plaça del Fòrum i Plaça del Rei
Accés	Gratuït amb lliure accés

AUGUST el primer emperador de Roma novetat 2010

Ass. PROJECTE PHOENIX

Quan August es fa càrrec del govern de Roma, només té vint anys, igual que el seus amics Mecenes i Agripa. Una autèntica revolució política promoguda per adolescents!

Als setanta sis anys, un any abans de morir escriu la seva autobiografia (*Res Gestae Divi Augusti*). Mes de quaranta anys de govern. Supervivent d'assassinats i exilis, cruel i venjatiu, però al mateix temps treballador, eficient, pacient i previsor. Home capficat per la moralitat pública, va haver de desterrar la seva pròpia filla per conducta immoral.

Personatge doncs, molt contradictori, però innegablement amb un gran pes a la Història del món occidental i mundial. Ens endinsarem en la vida d'aquest romà tot i fent una ullada a les seves realitzacions i contradiccions. El veurem al seu despatx privat a la seva casa del Palatí. Farem un repàs a la seva iconografia, com a *Pontifex Maximus* (sacerdot suprem) i com a *Imperator* (general), però al mateix temps el veurem ple de problemes de salut i hipocondríac. Parlarem de la seva família i els seus problemes, però també dels seus èxits com a governant d'un Imperi que abarcava gran part del que avui anomenem Europa, el nord d'Àfrica i Pròxim Orient...

Data	21, 22, 28 i 29 de maig
Lloc	21 i 22 (Caixaforum) 28 i 29 Antiga Audiència
Accés	Gratuït amb invitació

QUID VIDISTI, FRUMENTARIE ? novetat 2010

Què has vist, espia ?

LEGIO I GERMANICA

El control de l' informació en època romana: La transmissió de missatges oficials i el sistema d'espionatge i serveis d'intel·ligència. Unes tasques reservades bàsicament a elements de l'exèrcit romà.

Data 29 i 30 de maig
Lloc Aqüeducte de les Ferreres
Accés Gratuït amb lliure accés

BARBARI DEPRAEDANTUR novetat 2010

Poder , espionatge i traïció a la Tarraco del segle V dC.

LEGIO I GERMANICA

Hispania Any 449, tropes del poble sueu amb el seu rei Rechiari al capdavant saquegen la ciutat de Turiasso. Les tropes visigodes son anihilades i es retiren a Tarraco i CaesarAgusta. En la voràgine que es practica s'arriba a assassinar al bisbe Lleó.

Les tropes Sueves arriben a les muralles d' Ilerda i amb subterfugis i traïció aconseguixen accedir a la ciutat. A la ciutat agafen hostatges i botí. Un dels ostatges es el fill de un noble de Tarraco. Des de Tarraco es prepara la negociació pel pagament de l'hostatge i la fi de les incursions de pillatge protagonitzades pels sueus. Els encarregats de negociar son Mansuetus *Comes Hispaniarum* i Fronto també *Comes Hispaniarum*

Data 22, 28 i 29 de maig
Lloc Col·legi d'Arquitectes
Accés Gratuït amb lliure accés (aforament limitat)

FORUM URBIS, ROMANA VITA novetat 2010

La vida a la casa, al carrer i a la plaça del fòrum de Tarraco

NEMESIS

El fòrum de la Colònia Tàrraco és l'espai que vertebrava la ciutat romana, punt de trobada i de negocis. A la basílica es tracten els temes jurídics que afecten els ciutadans mentre els funcionaris locals s'afanyen a posar en ordre les recaptacions dels diferents impostos municipals. A la plaça porticada sempre hi ha moviment: parades els dies de fira, actes religiosos, processons... El temple del fòrum està dedicat a la Triada Capitolina, Júpiter, Juno i Minerva, que vigilen en tot moment que els tarraconenses compleixin amb el seu culte...

Data 22, 28 i 29 de maig
Lloc Fòrum de la Colònia
Accés Gratuït amb invitació

CARMINA PRIAPEA novetat 2010

Aula de Teatre URV

El deu Príap era pels romans un deu protector dels horts, les collites i el rebost de les cases. Per tal de protegir aquests espais de fecunditat, el deu utilitzava una sèrie de poemes que en forma d'amenaça, intentaven evitar els furt i les invasions. Gaudireu d'una escatologia en format de poemes, absolutament delirants.

Data 28 i 29 de maig
Lloc Muralles – Espai Minerva
Accés Entrada de pagament 5 € (entrada conjunta amb Títles romanes)

ELS RETRATS D'EL-FAYUM novetat 2010

El pintor de cavallet de l'època clàssica
MV ARTE

Les pintures, en gran part retrats, d'El-Fayum son els únics exemples que tenim de pintura a l'encàustica sobre taula de l'època greco-romana. Suposen els únics exemples de pintura de cavallet que s'han conservat d'època romana i poden ajudar-nos a entendre la pràctica habitual de l'ofici del pintor no muralista.

Data 28, 29 I 30 de maig
Lloc Pati Casa Castellarnau
Accés Gratuït amb inscripció prèvia

VIAS ROMANAS novetat 2010

Isaac Moreno

Aquest enginyer, habitual col·laborador del festival, ens introduirà en el món de la construcció i realització de les vies romanes : com es planificàvem, qui les feia, com es construïen ...

Data 29 de maig
Lloc Porta romana de la Plaça del Pallol
Accés Gratuït amb lliure accés

TARRACO; UNA CIUTAT ROMANA novetat 2010

Urbanisme i vida quotidiana
Magí Seritjol

La *Lex Iulia Municipalis* regulava l'ample i la neteja de les voreres (era preceptiu que ho fessin els veïns), posteriorment altres lleis regularien les alçades dels edificis i la seguretat viària així com els sorolls. Les lleis proposaven però els homes disposaven; l'ocupació de voreres era habitual, la neteja era quelcom discreta, els edificis s'ensorraven per la mala qualitat dels materials i l'excés d'alçada. Ciutats sorolloses, plenes de brutícia i perilloses , si. Però també ciutats plenes d'activitats comercials, polítiques, religioses etc. Ciutats plenes de vida.

Data 28 i 29 de maig
Lloc Volta del Pallol
Accés Gratuït amb inscripció prèvia

LUDI SCAENICI, concert-taller novetat 2010 **al Conservatori de Música de Tarragona**

El grup italià Ludi Scaenci, ha realitzat, en els darrers anys, una gran tasca d'investigació i recreació, no només d'instruments musicals de l'antiga Roma, sinó de recreació del que possiblement havia estat la música en el context de la cultura i la història romana. Amb aquesta activitat, el grup aproparà als alumnes del Conservatori de la nostra ciutat, a la realitat d'un dels orígens de la cultura musical europea. Es tracta d'una ocasió única d'escoltar sons i comentaris sobre el nostre passat.

Data 24 de maig
Lloc Conservatori de Música de Tarragona
Accés Gratuït amb lliure accés

EDUARD SAAVEDRA, UN TARRAGONÍ PIONER DE L'ARQUEOLOGIA

novetat 2010

Vida i obra

"De Tarragona a Numancia"

Alfredo Jiménez

Director de les excavacions de Numancia (Soria)

"Biografia"

Jaume Masó Caraballido

Director del Museu Salvador Vilaseca (Reus)

Eduard Saavedra i Moragas, va nèixer a **Tarragona** l'any 1829 (va morir a Madrid l'any 1912). Enginyer, arquitecte, arqueòleg i arabista. Fou membre de la Reial Acadèmia de la Història, de la Reial Acadèmia de les Ciències, de la Reial Acadèmia Espanyola i president de la Reial Societat Geogràfica.

El 1857 projectà el Far de Chipiona, el més alt d'Espanya. Fou el descobridor de la localització de les ruïnes de **Numancia** al 1860, i va presidir la comissió que es creà per a excavar-la. També va descobrir la via romana entre Uxama i Augustòbriga, mentre treballava en el projecte de carreteres entre Soria i el Burgo de Osma.

A Tarragona té dedicat una estàtua i uns jardins que porten el seu nom; els jardins de Saavedra.

Data	29 de maig
Lloc	Jardins Saavedra
Accés	Gratuït amb lliure accés

FESTIVAL CONVIDAT : MAGNA CELEBRATIO de Badalona novetat 2010

Encetem una nova activitat que pretén apropar-nos a la realitat d'altres manifestacions relacionades amb la divulgació del món romà. Intentarem en futures edicions que el públic de Tarraco Viva coneix-hi de primera mà alguns dels millors esdeveniments culturals relacionats amb la història de Roma i de l'antiguitat.

enguany hem convidat a un festival que encara que jove (aquest any celebraran la quarta edició), s'ha convertit en un exemple de com un museu local, com és el cas del Museu de Badalona pot dinamitzar i interessar la ciutadania al voltant de la recuperació del seu Patrimoni Històric.

Els responsables d'aquest festival ens han preparat una selecció de demostracions -tallers sobre diversos oficis de l'antiga Roma. Tanmateix realitzaran una presentació del festival en l'espai de presentacions de la fira de museus (carpa del Camp de Mart).

Data	28, 29 i 30 de maig
Lloc	Jardins Saavedra
Accés	Gratuït amb lliure accés

MACELLUM ET TABERNAE novetat 2010

Mercat i botigues a l'antiga Roma

Durant els primers segles de la història de Roma, el Forum fou tant un lloc de mercat com de celebració de festes i reunions polítiques. Però després de les conquestes del segle III aC. la ciutat va augmentar les seves necessitats urbanes. En paraules de Varró, "la dignitat de la plaça del Fòrum augmentà quan les botigues dels banquers varen substituir les botigues de carn". Aleshores es va creure convenient separar de la gran plaça del fòrum les activitats comercials primàries i quotidianes de compra i venda dels productes alimentaris. Aquestes

activitats foren traslladades a un edifici específic pensat per a les mateixes: el *macellum magnum* o gran mercat d'aliments.

Aquest gran mercat central de Roma fou citat repetidament pels escriptors antics dient que en aquest es podia trobar tot tipus de productes alimentaris, fins i tot els més exòtics i cars. No sabem on era situat aquest mercat de Roma però si que sabem com eren altres macellum a d'altres ciutats de l'Imperi com a Puteoli, Pompeia a la Campania i Timgad a l'Àfrica o Baelo Claudia a Hispania.

A Tarraco es molt probable que la vida comercial es concentrés a la part baixa de la ciutat just al costat del forum de la colònia i tocant a l'àrea portuària, allunyat dels edificis monumentals de la part alta. El lloc on ara es troba el recinte monumental del Forum de la Colònia, casualment és molt al costat de la plaça de Corsini, on trobem avui dia el mercat central de la ciutat de Tarragona.

EL TRANSPORT DE VIATGERS A L'ANTIGA ROMA novetat 2010

De la *lectica* a la *carruca*, o com quedaven de baldats els viatgers de fa dos mil anys.

Les vies construïdes per Roma a Hispania permeten accedir a tots els territoris. Existien tres tipus de vies; les *viae publicae* o *viae militares*, que eren les construïdes amb diner públic i en sols públics. La seva utilització era sempre lliure i unien entre sí les diferents ciutats de l'Imperi permetien la circulació entre les diferents províncies i la ciutat de Roma. En segon lloc les *viae privatae* corresponien a vies secundaries que podien incloure determinats drets de passatge. Per últim, les *viae vicinales*, eren els camins utilitzats pels camperols que unien cada ciutat amb els seus *pagi* i *vici*, els petits nuclis rurals dispersos pel territori.

TARRACO VIVA, VISTA PER ... PEP ESCODA novetat 2010

Imatges captades i seleccionades per aquest prestigiós fotògraf tarragoní Per tercer any consecutiu, convidem un fotògraf a que ens mostri la seva particular visió del festival.

Data 18 al 30 de maig
Accés Gratuït amb lliure accés

VISIONS DE TARRACO VIVA novetat 2010

Jordi Amenós
Exposició fotogràfica

Imatges copsades per aquest fotògraf tarragoní, en les darreres edicions de Tarraco Viva, donant la seva pròpia visió del grup de músic Ludi Scaenici que participen habitualment en el nostre festival.

Data 18 al 30 de maig
Lloc Bar Museum (St. Llorenç nº 5)
Accés Gratuït amb lliure accés

VISITA TARRACO ROMANA novetat 2010

Miquel Blay

Una nova oferta de visita comentada per les restes romanes escampades paer carrers i places de la part alta que en permetran, al mateix temps gaudir d'una ciutat monumental de primer nivell

Data 28 i 29 de maig
Lloc Inici : Plaça Pallol
Accés Gratuït amb inscripció prèvia

PASSEJANT PER TARRACO novetat 2010

**Itinerari familiar pels espais patrimoni mundial
AURIGA**

Aquest grup de Tarragona ens ha preparat un itinerari, per a públic familiar, on passejarem pels espais patrimoni mundial, i ens ajudaran a entendre, de manera planera un munt d'aspectes sobre aquests espais monumentals de l'antiga Tarraco romana.

Data 22, 28 i 29 de maig
Lloc Inici : Volta del Pallol – Maqueta Tarraco
Accés Gratuït amb inscripció prèvia

ESPAI TALLERS

Enguany s'amplia el nombre de tallers així com la seva diversitat. Aquests tallers, dirigits a públic familiar, ofereixen la possibilitat d'aprendre i participar en activitats com ara els jocs, cosmètica i perruqueria, fabricació de sabates, realització de mosaics, ó topografia romana, pintura, escriptura, papirs, mites ... Tot un món per a experimentar sobre aspectes de la vida de l'antic imperi romà.

QUATRE GAGS DE VIDA ROMANA novetat 2010

Camp d'Aprenentatge de Tarragona

TALLER DE SABATES novetat 2010

Camp d'Aprenentatge de Tarragona

JOCS ROMANS

Camp d'Aprenentatge de Tarragona

COSMÈTICA I PERRUQUERIA novetat 2010

Aline Taly

ELS ORÍGENS DE ROMA novetat 2010

Auriga

TOPOGRAFIA ROMANA novetat 2010

Arkeolan – Arditurri

LLÀNTIES ROMANES novetat 2010

Römischen Öllampen Ramon Franco

SATURNALIA, La festa dels esclaus novetat 2010

Acte de cloenda del festival

THALEIA

Uns 60 figurants realitzaran aquesta reconstrucció teatralitzada de cómo es vivia aquesta diada a Tarraco : Sacrifici al temple i banquet en honor a Saturn (*Lectisternio*), acte de coronació del Rei de les Festes (*Rex Saturnaliorum*) i posterior mort d'aquest a l'altar, legionaris en escena, canvi de papers (rituals d'inversió) dels esclaus a les domus, apostes i jocs de daus al carrer, festa a l'escola, músics i ballarines, bromes, disfresses ... Tot un món de disbauxa permesa entre el dies 17 i 23 de desembre a l'Imperi Romà a la *SATURNALIA*.

Data 30 de maig
Lloc Auditori Camp de Mart
Accés Gratuït amb lliure accés

PROGRAMA D'ACTES

MÉS ACTIVITATS TÀRRACO VIVA 2010

HISTÒRIA EN ACCIÓ

XII Trobada Internacional de Grups de Reconstrucció històrica d'època romana

Es tracte d'una de les trobades de grups de reconstrucció més completes d'arreu d'Europa. Hi participen grups dedicats a la recreació del món romà així com d'algunes de les altres cultures contemporànies a la romana.

Legions romanes alt-imperials

Legio VII Gemina (Tarragona). Recreació l'exèrcit romà alt-imperial.

Data 28, 29 i 30 de maig
Lloc Camp de futbol del Roqueral
Accés Gratuït amb lliure accés

Legions baix-imperials

Cohors I Gallica (País Basc). Recreació l'exèrcit romà baix-imperial.

Data 28, 29 i 30 de maig
Lloc Camp de futbol del Roqueral
Accés Gratuït amb lliure accés

Món ibèric, celtibèric

Ibercalafell (Calafell). Recreació cultura ibèrica.

Tierraquemada (Numància). Recreació cultura celtibèrica.

Data 28, 29 i 30 de maig
Lloc Jardins del Camp de Mart
Accés Gratuït amb lliure accés

CAVALLERIA ROMANA

Demostracions d'hípica gimnàstica, o de lluïment i de tàctiques de guerra. Aquest any el grup alemany que es va estrenar fa dos anys al nostre festival, ens delectarà amb dos cavalls més. Sens dubte una de les exhibicions més esperades de les jornades.

Timettrotter (Alemanya)

Data 28, 29 i 30 de maig
Lloc Camp de futbol del Roqueral
Accés Gratuït amb lliure accés

MUNERA GLADIATORIA

Les lluites de gladiadors a la Roma antiga

L' **Istituto Ars Dimicandi** (Itàlia) està especialitzat en la recerca i reconstrucció del armament i les tècniques de combat dels gladiadors romans. Ofereixen doncs una demostració especialitzada i científica molt allunyada de la visió que ens ha donat el cinema.

Data 28 i 29 de maig
Lloc Amfiteatre
Accés Entrada de pagament 1 €

LUDI APOLLINARES

Jocs gladiadors en honor del deu Apol·lo

Nemesis. Arqueologia i Difusió Cultural (Tarragona)

Istituto Ars Dimicandi (Itàlia)

Amb la col·laboració de: **Ludi Scaenici** (Itàlia)

Els grups Nemesis (Tarragona) i Ars Dimicandi (Itàlia) en col·laboració, ens oferiran una demostració de com s'organitzaven, qui pagava i qui lluitava en els jocs a l'amfiteatre. La demostració més completa que s'hagi vist mai sobre els jocs *gladiatoris* del món romà.

Data   29 i 30 de maig
Lloc   Amfiteatre
Accés   Entrada de pagament 1 €

SERVITUS ET MANUMISSIO

L'esclavitud a Roma

L'esclavitud va ser un pilar bàsic en l'estructura social i econòmica de Roma. La possessió d'esclaus no es limitava només a les elits de la política i la societat romana, també podien ser propietaris membres de les classes socials més baixes i, fins i tot, els mateixos lliberts. A més, el número d'esclaus que podien posseir era molt variable, depenent de la riquesa de l'amo.

Data   22, 28 i 29 de maig
Lloc   Circ romà – Volta de St. Hermenegild
Accés   Gratuït amb invitació

TARRACO A TAULA

XIII Jornades gastronòmiques romanes

L'associació Tarraco a Taula, ofereix durant els dies del Festival Tarraco Viva una oferta gastronòmica que ens permetrà degustar els sabors de l'antiga Roma.

Després de l'èxit de la ruta de tastets iniciada l'any 2009, els restaurants participants realitzaran aquesta oferta al carrer front els seus locals, ampliant també la oferta als vespres

A la ruta de tastets d'inspiració romana, per diversos establiments de restauració de Tarragona en els que es podrà degustar una tapa acompanyada per una beguda romana. Es realitzarà els dos caps de setmana del Festival els divendres vespre, els dissabte migdia i vespre i diumenge migdia

Es mantindrà la unificació i el preu del menú. Així els restaurants de Tarraco a Taula oferiran un aperitiu acompanyat d'un vi romà, un entrant, un plat de peix, un de carn i postres per 35 €. Aquest preu inclou també l'IVA i el cafè.

Recuperant i de vegades actualitzant receptes de plats romans, extrets de textos de l'època com el llibre "De re coquinaria" d'Apici (el famós gastrònom de l'època d'August i Tiberi), hom podrà constatar les similituds i les diferències amb la cuina d'avui dia, tot i fent un viatge en el temps a través del paladar.

Participen en aquestes Jornades :

Restaurant A Bordo	Restaurant Degusta
Cerveseria L'Alhambra (ruta de tastets)	Restaurant Entrecopes
Restaurant AQ	Gambrinus (ruta de tastets)
Restaurant L'Auriga	Restaurant Les Fonts de Can Sala
Restaurant El Llagut	Hotel Husa Imperial Tarraco
Restaurant Els Arcs	Pâtisserie Palau
Restaurant Barhaus	Restaurant Palau del Baró
Restaurant Cantonada	Restaurant Píscolabis
Restaurant Cocvla (Hotel Urbis)	Cafeteria Pla de la Seu
	Restaurant Sadoll

La informació completa d'aquesta activitat i la resta d'oferta de l'Associació Tarraco a Taula , la realitzarà la pròpia associació en un posterior roda de premsa.

Oferta i informació als mateixos establiments participants

DEL FAST-FOOD AL SLOW-FOOD A L'ANTIGA ROMA novetat 2010

De la *caupona* al *triclinium*, tallers de cuina romana

KuanUm. Gastronomia i història (Hospitalet-Barcelona)

Els components del grup KuanUm, ens ofereixen la possibilitat de realitzar un taller sobre la cuina romana. Explicacions i comentaris es complementen amb la realització pràctica d'alguns plats de la cuina romana.

Data	28, 29 i 30 de maig
Lloc	Casa Canals
Accés	Entrada de pagament 5 €

AD CUCUMAS. TABERNA VINARIA

El món del vi a Roma

Benito Bàguena

Taller amb tast de vins romans. Un passeig per la cultura vinícola dels antics romans amb comentaris i tasts de vins romans recreats per investigadors del tema. Cada tast de vi anirà acompanyat d'un petit tast de menjar romà.

Data	28, 29 30 de maig
Lloc	Jardins Camp de Mart
Accés	Entrada de pagament 5 €

PRODUCCIÓ VINÍCOLA A LA TARRACONENSIS novetat 2010

Ramon Járrega

Investigador associat a l'ICAC

Aquest professor, especialitzat, en la producció de vins i ceràmica d'amfores de la zona central de Catalunya (laietana) en explicarà aspectes sobre la producció i el transport de vi a l'antic *ager tarraconense*

Data	29 de maig
Lloc	Jardins Camp de Mart
Accés	Gratuït amb lliure accés (aforament limitat)

ROMA ALS MUSEUS DEL MÓN

VIII FIRA INTERNACIONAL DE MUSEUS I JACIMENTS D'ÈPOCA ROMANA

ESPAI DE PRESENTACIONS **novetat 2010**

En el marc de la Fira Roma als Museus del Món, aquest any creem un espai per a presentacions de projectes que incideixin en la divulgació de l'antiga Roma i del món antic.

Fira Internacional Roma als Museus del Món.

Museus, centres d'interpretació, parcs arqueològics de diferents països europeus i publicacions d'història participen en la Fira Internacional Roma als Museus del Món per tal de donar a conèixer al visitant de Tarraco Viva l'immens llegat de la civilització de l'antiga Roma.

Un espai per a informar-se d'on es poden visitar indrets amb llegat romà, cercar contactes i informació i planificar activitats i viatges culturals i també poder intercanviar informació sobre el treball i les realitats de museus i institucions amb les seves aportacions a l'àmbit de la divulgació històrica. Un espai per conèixer les diverses publicacions d'història, nacionals i internacionals que podem trobar en el mercat i també els professionals de serveis per a museus i centres de difusió del patrimoni.

Com a novetat aquest any la fira Roma als Museus del Món ofereix un espai equipat per tal que els museus, jaciments i d'altres organitzacions participants puguin presentar la seva tasca, realitzar xerrades o visionar audiovisuals.

Participants (*)

TARRAGONA

1. Museu d'Història de Tarragona
2. Institut Català d'Arqueologia Clàssica
3. Museu Nacional Arqueològic de Tarragona
4. Museu del Port de Tarragona

CATALUNYA

5. Museu de Cambrils (Tarragona)
6. Museu d'Història de Catalunya (Barcelona)
7. Museu de Badalona
8. Museu Nacional d'Arqueologia de Catalunya (Empúries)
9. Museu de Guissona (Lleida)
10. Ciutadella Ibèrica de Calafell
11. Museu de Sant Boi de Llobregat
12. Cella Vinaria de Teià (Barcelona) **novetat 2010**

ESPANYA

13. Zaragoza romana (Diputació de Saragossa)
14. Consorci de la Ciutat Romana de Pollentia (Alcúdia)
15. Museu Arqueològic d'Alacant
16. Segovia romana
17. Museo Arqueológico Provincial de Lugo
18. Museo Romano de Oiasso (Irún)
19. Roma a Andelos y Villa de las Musas de Arellano (Mendigorría - Navarra)
20. Alcalà Museo Regional (Alcalà de Henares – Madrid) **novetat 2010**
21. Museo Romano de Astorga **novetat 2010**
22. Museo del Teatro Romano de Cartagena **novetat 2010**
23. Museo Arqueológico de Gijón **novetat 2010**
24. Minas Romanas de Arditurri – (País Basc) **novetat 2010**

EUROPA I ALTRES

25. Musée d'Arles Antique (França)
26. Musée Gallo Romain de Lyon (França)
27. Musée du Villa Loupian (França)
28. Museo de Conimbriga (Portugal)
29. Ville du DAX (França)
30. Vessunia Site Musée Gallo Romain de la Villa de Perigueux **novetat 2010**
31. Jaciment arqueològic de Baalbek (Líban)

REVISTES D'HISTÒRIA

32. Auriga
33. Memoria – la Historia de cerca

EMPRESSES DE SERVEIS A MUSEUS

34. Clarmont
35. OlimpoArt
36. Kuan Um
37. Bronces Romanos
38. CODEX

INSTITUCIONS I ENTITATS

39. Consorci per a la promoció Turística de Tarragona **novetat 2010**
40. Ass. Cultural Sant Fructuós
41. Thaleia
42. Legio I Germanica
43. Camp d'Aprenentatge de Tarragona
44. Institut Català de Recerca en Patrimoni Cultural (ICRPC) **novetat 2010**
45. Candidatura Tarragona 2016

MUSEU CONVIDAT

Museu del Forums Imperials de Roma **novetat 2010**

Aquest any hem convidat a un dels museus més importants d'Europa, el Museo dei Fori Imperiale i Roma. Aquest museu gestiona els recintes monumentals més importants de la ciutat de Roma; els forum imperials. Amb unes actualitzacions tant museològiques com museogràfiques, la visita als espais del que foren el centre de l'Imperi roma, encara avui dia impressionen i emocionen.

Data   28, 29 i 30 de maig
Lloc   Jardins Camp de Mart
Accés   Gratuït amb lliure accés

(*) Participants confirmats en el dia d'avui.

FORUM TÀRRACO

XII Fira de productes , empreses i associacions de divulgació històrica romana

Empreses de guies, d'arqueologia, grups de recreació històrica, associacions pel patrimoni, i altres ens donaran informació sobre els seus productes relacionats amb l'antiga Roma i la seva història.

Data   28, 29 i 30 de maig
Lloc   Jardins Camp de Mart
Accés   Gratuït amb lliure accés

ARTÍFEX

Artesans i artesanía al món romà

Artesans que realitzen rèpliques arqueològiques d'originals trobats en excavacions, així com demostracions pràctiques de fabricació de materials, ens donarà l'oportunitat d'apropar-nos al món del treball pre-industrial. Es realitzarà alguns tallers pràctics.

Participen:

Forum Traiani (Alemanya)
Aurificina Treverica (Alemanya)
Taly joieria romana (França)
Cohors VII Raetorum (Alemanya) **novetat 2010**
Römischen Öllampen Ramon Franco (Alemanya)
Arqueodromo (Espanya)
Jano (Espanya)

Data 28, 29 i 30 de maig
Lloc Jardins Camp de Mart
Accés Gratuït amb lliure accés. Tallers : Gratuït amb inscripció prèvia

TABERNA LIBRARIA

Espai dedicat al llibre

El Gremi de Llibreters de Tarragona ens ofereix tots els seus fons bibliogràfics per què puguem gaudir de la història antiga també a casa. Llibres per adults, per a nens i joves. Novel·la històrica, assaig, literatura i història de l'antiguitat a l'abast de tothom amb el producte més antic i millor per a la divulgació; els llibres.

Data 28, 29 i 30 de maig
Lloc Jardins Camp de Mart
Accés Gratuït amb lliure accés

NITS TARRACO VIVA

AMPHITEATRUM i MITHRAEUM

Joaquín Ruiz de Arbulo i Nemesis

Una introducció a l'amfiteatre, els seus usos, la seva evolució històrica els seus detalls més rellevants. Aquest any els comentaris sobre l'arqueologia i la història dels amfiteatres anirà seguit d'una recreació d'un culte místic: el culte al déu Mitra. Roma va ser molt tolerant amb les creences d'altres pobles, tant era així que n'adoptà alguns com a propis. L'extensió del culte místic al deu *Mithra* n'és un d'ells. L'èxit del seu culte és una de les qüestions que podrem desvetllar a l'activitat.

Data 28 i 29 de maig
Lloc Amfiteatre
Accés Entrada de pagament 5 €

LUDI SCAENICI

Música romana

El grup de recreació musical romana Ludi Scaenici ens realitzarà una demostració amb comentaris sobre els instruments musicals a l'antiga Roma i la importància de la música a la cultura romana.

Data 28 i 29 de maig
Lloc Murallles (espai August)
Accés Entrada de pagament 5 €

DEUS, MITES I HOMES A L'OLIMP

Mitologia greco-romana als frescos de la sala noble de Casa Castellarnau

Narradors Tarragonins

El grup Narradors Tarragonins, ens fa un viatge a la mitologia clàssica tot mirant cap el cel . Al sostre d'aquesta casa noble de Tarragona (seu del Museu d'Història) hi trobem els més importants mites i símbols mítics de la cultura clàssica. Una oportunitat única per apropar-nos a aquest món que ha bastit molts dels elements de la nostra cultura.

Data 22, 28 i 29 de maig
Lloc Casa Castellarnau
Accés Gratuït amb inscripció prèvia

TITELLES ROMANES : “LA GRAN HISTÒRIA D’ANTONI I CLEOPATRA”

Genovesa Narratives Teatral

Gràcies als cronistes clàssics, sabem que a l'època romana ja hi havia representacions de teatre de titelles. En aquesta ocasió un narrador i el seu ajudant ens transportaran a les províncies orientals de l'imperi romà per a donar-nos a conèixer l'apassionada història d'amor entre Marc Antoni i Cleopatra. Al mateix temps que ens descriuran, amb tot detall, els successos de la batalla d'Actiu.

Data 28 i 29 de maig
Lloc Muralles – Espai Minerva
Accés Entrada de pagament 5 € (entrada conjunta amb Carmina Priapea)

CARMINA PRIAPEA novetat 2010

Aula de Teatre URV

El deu Príap era pels romans un deu protector dels horts, les collites i el rebost de les cases.

Per tal de protegir aquests espais de fecunditat, el deu utilitzava una sèrie de poemes que en forma d'amenaça, intentaven evitar els furt i les invasions. Gaudireu d'una escatologia en format de poemes, absolutament delirants.

Data 28 i 29 de maig
Lloc Muralles – Espai Minerva
Accés Entrada de pagament 5 € (entrada conjunta amb Titelles romanes)

ESPAI TALLERS

Destinat a públic familiar, oferirem la possibilitat d'aprendre sobre el món romà a través de la participació en tallers de diferents temes; jocs, perfumeria, escenes de la vida romana, sabates, mosaics, topografia romana, pintura, escriptura, papirs, mites ...

EL CEL DELS ROMANS

Blau el Planetari

MIRA UNA ESTRELLA I TROBARÀS UN DÉU

Narradors Tarragonins

QUATRE 4 GAGS DE VIDA ROMANA novetat 2010

Camp d'Aprenentatge de Tarragona

TALLER DE SABATES **novetat 2010**

Camp d'Aprenentatge de Tarragona

JOCS ROMANS

Camp d'Aprenentatge de Tarragona

COSMÉTICA I PERRUQUERIA **novetat 2010**

Aline Taly

ELS ORÍGENS DE ROMA **novetat 2010**

Auriga

TOPOGRAFIA ROMANA **novetat 2010**

Arkeolan – Arditurri

ALEA IACTA EST

Museo romano d'OIASSO

MOSAICS ROMANS

Forum Traiani

LLÀNTIES ROMANES **novetat 2010**

Römischen Öllampen Ramon Franco

Data 28, 29 i 30 de maig
Lloc Jardins Camp de Mart, Antic Ajuntament, Casa Castellarnau
Accés Gratuït amb inscripció prèvia

PAPYRUS

Taller de Papirs

Khaled Abdel Atty (col·laborador del Museu del Papir d'El Caire a Egipte)

El papir va ser juntament amb el pergami (molt més car) i la cera (menys durador), el suport més habitual per l'escriptura durant tota l'antiguitat. Originari d'Egipte, es feia gràcies a la planta del papir, abundant a les riberes del Nil. Amb aquest taller veurem com és la planta del papir i com es treballava per treure'n fulles i ser aptes per l'escriptura.

Data 28, 29 30 de maig
Lloc Antic Ajuntament
Accés Gratuït amb inscripció prèvia

SCRIPTORIUM

Taller d'escriptura romana

Ricardo V. Placed

El cal·ligrafista Ricardo V. Placed (titulat per la universitat d'Al Azar del Caire) ens proposa un viatge a la manera d'escriure dels antics romans. Els estris, els tipus de lletres, els suports, en un taller que fa les delícies dels qui s'apunten.

Data 28, 29 30 de maig
Lloc Antic Ajuntament
Accés Gratuït amb inscripció prèvia

VIA TARRACONENSIS

Participen:

Nemesis, Projecte Phoenix, Thaleia, Genovesa Narratives Teatral - Aula teatre URV, Narradors Tarragonins, Legio I Germanica, Camp d'Aprenentatge de Tarragona, Tarragona Literària, Associació Cultural St. Fructuós, MV Arte, Ass. *Si vis pacem para ludem*, Auriga, Carles Alcoi, Ludi Scaenici i Ars Dimicandi

Els grups de Tarragona i alguns dels grups europeus que participen al festival, ens oferiran un tast de les seves activitats i hom podrà apropar-se i informar-se de primera mà sobre el seu treball en el camp de la reconstrucció històrica del món romà. Tot un matí per a gaudir d'un dels principals monuments de la ciutat i de les activitats d'aquest grups.

Data 23 de maig (matí)
Lloc Muralles-Passeig Arqueològic i Jardins Camp de Mart
Accés Gratuït amb lliure accés

Vine aquest diumenge amb la teva màquina de fer fotos. Fes les que vulguis i trien una. Nosaltres la posarem al web.

LES ESCOLES VISITEN TARRACO VIVA

Per segon any oferim a nombroses escoles de Catalunya i altres indrets de l'Estat, la possibilitat que realitzin una visita a algunes de les principals activitats del festival. També aquest any, hem rebut nombroses peticions per a poder assistir a aquesta activitat.

Durant tot un matí els escolars podran fer un "tast" d'activitats com: cavalleria romana, les legions romanes i els gladiadors. Un cop finalitzades les activitats, els grups escolars que ho desitgin podran visitar algun dels monuments més representatius de la Tarragona romana (Muralles, Anfiteatre, Pretori...) i a la tarda passejar-se pels jardins del Camp de Mart on ho haurà les habituals activitats del festival.

Data 28 de maig
Lloc Camp de futbol del Roqueral i anfiteatre romà.
Accés Activitat gratuïta, reservada centres escolars.
Cal fer inscripció prèvia a secretaria@tarracoviva.com

BEATUS ILLE

Feliç aquell que, lluny dels negocis... viu content en una caseta al camp!
Carles Alcoi / CATEROI

A través de diversos textos i en l'àmbit del Mèdol seguirem la fal·lera dels romans per la bondat de viure al camp... i al contrari, els avantatges de viure a ciutat. Seguirem diverses vides de romans de l'època augusta i veurem com valoraven la vida al camp i la tradició, que ha arribat fins avui, de viure en vil·les. I farem un petit refrigeri de l'època, tot tastant què n'és de bonic, viure al camp.

Data 22, 29 i 30 de maig
Lloc Pedrera romana del Mèdol
Accés Gratuït amb inscripció prèvia

VISITES AMB ANIMACIONS A LA VIL·LA DE LA LLOSA

Museu d'Història de Cambrils

Per segon any, el jaciment de la Llosa participa al festival oferint un seguit de visites amb animacions que ens aproparan al coneixement del que era la vida quotidiana en una vil.la romana del *ager tarraconensis*.

Informació i reserves [Museu d'Història de Cambrils](#)

LECTURES DE TEXTOS CLÀSSICS

Associació Tarragona Literària

Properament més informació

III CICLE DE CINEMA ARQUEOLÒGIC

Organitza: Institut d'Arqueologia Clàssica de Catalunya (ICAC) amb col·laboració amb el festival de Cine Arqueològic del Bidasoa i el Museo Romano de Oiasso (Irún)

Projecció de documentals arqueològics relacionats amb l'antiguitat. En col·laboració amb el *Festival de Cine Arqueològic del Bidasoa* i el *Museo Romano de Oiasso (Irún)* els espectadors podran veure una selecció de documentals de tema arqueològic seleccionats de les varies edicions d'aquest prestigiós festival

Data   25, 26 i 27 de maig (pendent confirmar)
Lloc   Sala d'actes de l'ICAC
Accés   Lliure (aforament limitat)

JUGUEM COM JUGAVEN ELS NENS ROMANS

Activitats (tallers, jocs i altres) per a grups escolars de Tarragona i d'altres localitats.

Organitza: Camp d'Aprenentatge de Tarragona (Generalitat de Catalunya)

Data   20 de maig (matí)
Lloc   Jardins Camp de Mart
Accés   Informació : Camp d'Aprenentatge Tarragona.
Reservat a grups escolars

ANNOA FRUMENTARIA

Un estat del benestar abans de l'estat del benestar?

Associació Projecte Phoenix (Tarragona)

Creat per l'emperador August la prefectura de l'annona, era un servei públic , realitzat per empreses privades, que garantia l'accés als aliments bàsics (pa, oli i vi) a la població de Roma (ciutadans romans). Les seves repercussions però afectaren a tota l'economia de l'Imperi.

Data   28 i 29 de maig
Lloc   Antiga Audiència
Accés   Informació i reserva : Caixafòrum

LIBRATIO AQUARUM

L'art romà d'administrar les aigües

Isaac Moreno

“L'any 312 a.C. el primer aqüeducte portava aigua d'excel·lent qualitat a Roma. A final de la vida de la gran ciutat, van ser deu els que subministraven prop de mil milions de litres d'aigua per dia. La meitat d'aquest impressionant subministrament era per als banys públics i la resta per a altres consums dels dos milions d'habitants de la ciutat. L'equivalència de 250 litres per habitant i dia és una quantitat superior a la que consumeixen avui moltes de les ciutats modernes com ara Londres o Nova York. L'any 1954, quatre d'aquests aqüeductes van ser renovats i van ser suficients per a satisfer les necessitats de la Roma moderna”

Data   29 i 30 de maig
Lloc   Aqüeducte romà de les Ferreres
Accés   Gratuït amb lliure accés

IN RUSTICAM ROMANAM LINGUAM

De com la llengua llatina es va transformar en la llengua catalana

Pere Navarro

Quan va arribar el llatí a Tarragona ? Quines característiques tenia ? Parlaven de la mateixa manera el llatí les classes altes i els soldats ? etc. Totes aquestes preguntes i més troben la resposta de la mà del professor Navarro.

Data   28 i 29 de maig
Lloc   Fòrum Provincial-Pretori Romà Sala Sarcòfag
Accés   Gratuït amb lliure accés (aforament limitat)

SI VIS PACEM PARA LUDEM

Jocs d'estratègia i simulació sobre l'antiguitat

Associació *Si vis pacem, para ludem* (Tarragona)

Aquesta activitat dona a conèixer el món dels jocs d'estratègia i, alhora, aprofundeix en la història i els coneixements sobre el món antic d'una manera divertida. L'ambientació històrica de cadascun d'aquests jocs incorpora noms, conceptes, fets històrics, etc. que el converteixen en una eina pedagògica i de divulgació.

Data   28 i 29 de maig
Lloc   Porxos de l'Antiga Audiència
Accés   Gratuït amb lliure accés (aforament limitat)

CONFERENCIES

EL SITIO DE JERUSALEN

Fernando Quesada Sanz

Professor de la Universitat Complutense de Madrid

El professor Fernando Quesada ens parlarà d'un dels setges més famosos de l'antiguitat. Les legions romanes comandades pel futur emperador Tit, ataquen la ciutat de Jerusalem. En coneixem detalls per un historiador d'origen jueu, Flavi Josep. Abans de la xerrada hom podrà gaudir de la maqueta del temple de Jerusalem que hi ha al Museu Bíblic.

DISCIPLINA Y MOTINES EN EL EJÉRCITO ROMANO, ENTRE LA REPÚBLICA Y EL IMPERIO

Fernando Quesada Sanz

Professor de la Universitat Complutense de Madrid

Una de les eines per mantenir l'eficàcia i la disciplina a les antigues legions, consistia en una severíssima disciplina la qual, de vegades, provocava revoltes i motins.

¿POR QUÉ CREAR UNA BIBLIOTECA EN ALEJANDRIA?

Alberto Nodar

Doctor el Filologia Clàssica i papiròleg per la Universitat d'Oxford

L'expert papiròleg, Alberto Nodal, ens parlarà sobre els orígens de la biblioteca i el per què de la seva importància en el món de l'antiguitat greco-llatina.

VINDOLANDA. UN CAMPAMENT LLUNYÀ

Albert Anglès

El mur d'Adrià protegí, durant segles, la frontera més septentrional de l'imperi romà. Un dels campaments que en formaven part és el de Vindolanda. En aquesta fortificació, s'han trobat importantíssims vestigis arqueològics sobre tot, les conegudes com "Tauletes de Vindolanda", una seria de cartes privades i oficials, que ens parlen de la vida quotidiana dels legionaris fa dos mil anys.

ELS FÒRUMS IMPERIALS DE ROMA

Lucrezia Ungaro

Directora dels Muses dels Forums Imperioals de Roma

LLIBRES I BIBLIOTEQUES AL MÓN ANTIC

Montserrat Tudela - Anna Pell

Directores del pla de catalogació dels papirs antics de Catalunya

LA CORRUPCIÓ A ROMA

Oriol Olesti

Professor de la Universitat Autònoma de Barcelona

DESHECHOS, BASURAS Y RECICLAJE EN LA CIUDAD ROMANA

Jesús Acero Pérez

Investigador (CSIC-Junta de Extremadura-Consorcio de Mérida)

Reciclaben els romans les deixalles ? Recollien les aigües de la pluja ? Podem parlar d'ecologia al món romà ?

LES PORTES D'ENTRADA A LES CIUTATS ROMANES

Oscar Curulla

Recentment s'ha excavat la porta dels Socors de la Muralla romana de Tarragona. Per aquest motiu un dels arqueòlegs participants en l'excavació ens farà uns comentaris sobre aquesta porta i, en general, sobre les portes de les ciutats romanes.

[Properament els informarem de les dates, horaris i espais de la seva realització](#)

RAUT . RUTA ARQUEOLÒGICA URBANA DE TARRACO

Nemesis

Un itinerari per algunes de les restes arqueològiques que podem veure passejant per carrers i places del centre històric de Tarragona. De quins edificis formaven part o que ens diuen algunes de les epigrafies que veiem empostrades a algunes parets , és alguna de les coses que podrem aprendre tot passejant.

Data 22, 28 i 29 de maig
Lloc Inici : Torre Antiga Audiència
Accés Gratuït amb inscripció prèvia

PRESENTACIÓ DE LLIBRES (*)

La recreación de Roma en la trilogia de Escipión

Santiago Posteguillo

El somni de Tarraco

Xulio rodríguez Trigo

De rebus gladiatoris

Dario Bataglia

Armas de la antigua Iberia

Fernando Quesada Sanz

La major part de les presentacions es faran a l'espai d'actes de la Fira Roma als museus del món.

(*) presentacions confirmades. Al programa definitiu, informarem de més presentacions.

ACTIVITATS MUSEU BÍBLIC

Jornades de Portes Obertes

Data 29 i 30 de maig

CONFERÈNCIES :

DOMUS AETERNA. El món de la mort a Tarraco (s. I-III dC)

Judit Ciurana

Data 20 de maig
Lloc Sala d'actes del Museu Bíblic
Accés Gratuït amb lliure accés (aforament limitat)

EL RITUAL DE L'ENTERRAMENT EN EL MÓN DEL CRISTIANISME PRIMITIU

Dra. Maria Dolors del Amo

Data 21 de maig
Lloc Sala d'actes del Museu Bíblic
Accés Gratuït amb lliure accés (aforament limitat)

IN COEMETERIO

Reconstruccions d'un enterrament cristià al segle V dC.
L'Associació Cultural St. Fructuós (Tarragona)
Audiovisual

Visita guiada a les estructures romanes del claustre de la Catedral

Data 29 i 30 de maig
Lloc Museu Bíblic
Accés Gratuït amb invitació

ACTIVITATS MUSEU DEL PORT DE TARRAGONA

Jornades de Portes Obertes

Els dies 28, 29 i 30 de maig

Cicle de Cinema dedicat al mar : "Jason i els argonautas" de Don Chaffey

Data 21 de maig
Lloc Sala d'actes del Museu del Port
Accés Gratuït amb lliure accés (aforament limitat)

HISTÒRIA I IMPACTE ECONÒMIC DEL *PORTUS TARRACONENSIS*: ESTAT DE LA QÜESTIÓ

Josep Mª Macias Solé
Institut Català d'Arqueologia Clàssica

Data 20 de maig
Lloc Sala d'actes del Museu del Port
Accés Gratuït amb lliure accés (aforament limitat)

ACTIVITATS DEL MUSEU NACIONAL ARQUEOLÒGIC DE TARRAGONA - MNAT

Aquest museu tant emblemàtic de Tarragona ofereix durant els dies de Tarraco Viva un seguit d'activitats, que van des de tallers a visites guiades passant per demostracions de reconstrucció històrica. Un complet i interessantíssim programa d'actes que potencien encara més les jornades.

Viatja a Tàrraco!

Museu Arqueològic (Plaça del Rei, 5. Tarragona)

Re-viure

Museu i Necròpolis Paleocristians (Av. Ramón y Cajal, 84. Tarragona)

Caius i Faustina us conviden a la vil·la.

Vil·la romana dels Munts, Altafulla

Activitat a la Vil·la romana de Centelles (Constantí).

Activitat al Teatre romà de Tarragona.

Llegim Tàrraco, Club de Lectura en col·laboració amb la Biblioteca Pública de Tarragona.
Es llegirà el llibre: *El somni de Tàrraco* de Xulio Ricardo Trigo.

Jornada de portes obertes

A tots els centres del MNAT.

Properament, més informació de dates i horaris